7de Jaargang — Curacao den 4n October 1890. — N° 353

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

KATHOLIEK LEVEN.

Een hartverheffende gebeurtenis heeft in de laatste dagen van Augustus te Coblenz in Duitschland plaats gegrepen. De 37e duitsche Katholiekendag werd daar door meer dan tien duizend priesters en leeken uit de bloem der duitsche en andere natiën gevierd met een waarachtige geestdrift en een succes, zooals in de laatste tien jaren niet was aanschouwd. Dat doet het hart van den katholiek van blijdschap trillen! Zie terwijl sommige godsdienstige gezindten zich in honderd partijen versnipperen en elkander bestrijden, anderen in behaaglijke rust of in overdreven beslommering zich met een enkele godsdienstoefening of nog minder te vreden stellen, straalt er van de katholieke Kerk een eenheid, een leven uit, die haar zonen verheugt en bemoedigt, ondanks alle beproeving en hen die buiten staan tot bewonderen dwingt.

Grootsch en gewichtig is de beteekenis van alle katholiekendagen: driewerf grootsch en gewichtig de beteekenis van dezen katholiekendag in het bijzonder. Hebben wij hier wellicht aan een edele wraak te denken, die de Vergadering te Coblenz zoo beroemd maakte wijl de toegang tot Munchen gesloten werd?

Men heeft de Katholiekendagen vergeleken met de Vrijmetselaarsvergaderingen, waartegen de Kerk ijvert. Nooit kon er een onjuister vergelijking gemaakt worden. Daar wordt niet met gesloten deuren gearbeid; daar toonen zich de katholieken zooals zij zijn: daar sluiten zij niemand, wie het ook zij, buiten. Wat daar geschiedt is aan de geheele wereld bekend. En wat geschiedt daar? Daar wordt krachtig gewerkt voor het heil der Kerk. En is er wel een instelling, vraagt een der sprekers te Coblenz, is er wel een instelling, waar met meer belangloosheid de liefde voor het Vaderland en de trouw aan het regeerend Huis worden aangekweekt? Wij hebben, om onze tegenstanders daarvan te overtuigen, hun slechts te wijzen op de lange lijst van echt duitsche en vaderlandlievende mannen, die aan deze vergadering deelnemen. Men onderzoeke die lijst vrij van het begin tot het einde. Dat wij inderdaad strijden voor de verdediging van de rechten der Kerk, bewijzen wij dáárdoor, dat wij strijden onder de hoede van het kerkelijk gezag. Alle aanvallen tegen andersdenkenden, gaat spreker voort, zijn bij ons verboden. Slechts tot afwering van aanvallen wordt van onze tegenstanders melding gemaakt. En dan nog noemt men ons stoorders van den vrede. Onze werkzaamheid is universeel. Zij omvat alles: als eenmaal een andere Jansen de geschiedenis van deze eeuw schrijft, zal hij in de stenographische verslagen onzer Vergadering stof te over vinden voor een wereldgeschiedenis. Onze vergaderingen zijn een voortreffelijke school voor de jeugd; zij zijn voorts een der schoonste werken van binnenlandsche zendingen, zooals dr. Windthorst zeide, een jaarlijksche manoeuvre voor de katholieke troepen. Het voorbeeld der ouderen is een aansporing voor de jongeren; voor den priester zijn ze een school, waar hij van de leeken kan leeren. Zij werken herlevend als de frissche zomerkoelte.

Langzamerhand wordt ook de tegenstander gedwongen dit te erkennen. De meest vijandige bladen, de *Kölnische Zeitung* voorop, zegt een correspondent van *De Tyd*, hebben zich genoodzaakt gevonden, van de Katholieken-Vergaderingen notitie te nemen; en al zijn de berichten der niet-katholieke pers niet vrij van leugens, averechtsche voorstellingen, valsche opvattingen en wat dies meer zij, dikwijls genoeg moeten zij met den profeet, die was gedwongen Israël te vloeken, woorden van lof en bewondering uiten over de voortreffelijke organisatie der katholieke vereenigingen, over de uitstekende leiding der woordvoerders en volgelingen, over den geest van ware verdraagzaamheid, die bij allen ijver, om voor de eigen heilige zaak te strijden tot in den dood, zich met strenge nauwgezetheid van alles onthoudt wat andersdenkenden in hun geloof en overtuiging zou kunnen kwetsen.

Deze edele, ridderlijke wijze van strijdvoeren verbetert en bevestigt de positie der katholieken in Duitschland en vermeerdert hun aanzien. Het hoogste officieele Regeeringsblad, de *Reichsanzeiger* bevestigt dit, waar het uitvoerige berichten over de vergadering te Coblenz uit de katholieke bladen overneemt. Te recht wordt opgemerkt, dat dit in vroegere dagen, toen Bismarck nog de hand aan het roer had, niet denkbaar was.

Zoo arbeiden de katholieken, ondanks duizend bezwaren en teleurstellingen, onverdroten voort en leggen in hun vergaderingen een grootsch getuigenis af van het leven der Kerk, die meer en meer als redster der wankelende maatschappij begint geëerbiedigd te worden.

Gaarne gaven wij hier onze Lezers nog eenige fragmenten van de heerlijk redevoeringen te genieten, die te Coblenz gehouden werden. Wij zijn echter genoodzaakt ze tot een volgende gelegenheid te besparen.

Het Journal des Débats

OVER

KARDINAAL NEWMAN.

De nagedachtenis van Kardinaal Newman blijft voortdurend, en niet het minst in de liberale pers, het voorwerp van huldeblijken, die vol beteekenis zijn. Zoo lezen wij in een der jongste artikelen van het „*Journal des débats*" het volgende:

„Onbeschrijfelijk is de uitwerking in Engeland teweeggebracht door Newman's bekeering. Duizenden personen, vooral uit de hooge klassen, volgden zijn voorbeeld. Om Katholiek te worden, zag men tal van uitstekende mannen vaarwel zeggen aan stand en toekomst, welke de Anglikaansche kerk hun verzekerde. Newman trok Engeland niet met zich mede ter zijner navolging, dewijl het in zijne ideeën en overleveringen in den grond protestant is, en hetgeen men „l' horreur du papisme" (de afschuw van het pausdom) heeft genoemd er te krachtige wortelen heeft. Maar de ideeën van Newman bleven niet, zonder een aanmerkelijken invloed uit te oefenen op de toekomst der angiikaansche kerk. Het is te danken aan den stoot door die ideeën gegeven, dat de protestantsche eeredienst langzamerhand zijne koudheid verloor. Godsdienstige sekten namen de katholieke ritussen en vormen aan.

Beelden der H. Maagd werden verspreid tot zelfs in de St. Paulus van Londen. Een crucifix stelde men op de altaren, en men versierde de heiligdommen zoodanig, dat een vreemdeling, die heden ten dage eene kerk in Engeland binnengaat, dikwijls in onzekerheid blijft om te zeggen tot welken eeredienst die behoort, daar het Anglikanisme niet meer van het "katholicisme is gescheiden, dan enkel door 't schisma. Newman, eenmaal tot het katholicisme bekeerd, begaf zich naar Rome, om daar tot priester te worden gewijd, en kwam vervolgens terug naar Birmingham om de engelsche afdeeling van 't Oratorium te leiden en te besturen. Daar sloot hij zich op tot aan zijnen dood, hij predikte, hield conferentien, schreef godsdienstige verhandelingen, maakte hymnen en gedichten,— waarvan sommige zooals de „ *Songe, Gerongius,* " van een verhevene philosophie zijn terwijl hij als een heilige werd geacht en geëerd zelfs door zijne tegenstanders. Birmingham verliet hij niet, dan slechts voor een oogenblik, om de katholieke Universiteit van Dublin te gaan stichten.

De vereering, van welke Newman

FEUILLETON.

LEYENDA DI E BRUG DI DIABEL.

Zwitserland, cu su seroe haltoenan cu su valei dipinan i cu su abismonan ta pa exelencia tera di leyenda i spooki. Un di e leyendanan di mas importante ta sin duda es un di brug di Reus. Reus ta un rio cu ta parti Kanton-Uri for di Graubunderland. Es separacion ai tabata tanto perhuiso pa es dos Kantonnan cu repitidamente nan architectabata haja orde pa traha e brug riba gasto di e dos Kantonnan, ma apená cu e brug ta trahá of cu e tin 6 of 7 luna cu e rio, basjamentoe di awa i basjamento di sneeuw ta caba cu né. A sosode un dia cu hende no por a crusa brug, tabata den siglo XIV— nan a bin bisa *Schout di Gochenen.*

"Solamente Diabel anto por traha un pa nos!" e Schout tabata responde fastidiá caba.

Apena el a caba di papia e palabranan-ai of su cria fabata bisé cu Señor Satan ta na porta.

"Largé drenta," Schout tabata bisé.

E cría a bai i na su luga a drenta un persona cu su trinta i cinco na trinta i siete aña cu su carson hancho corá i su casjaka preto. Su cabez tabata dorna cu un petji preto cu pluma cora masja na gracia; e tabatin un sapato di moda di 100 aña padilanti cu un clasa di hiltji manera spoor di Gai, cu meste sirbié pa spoor ora e kié subi cabai. Despues cu nan a cuminda otro e Schout i e Diabel a sinta; e schout a pone su pia riba un banki i diabel riba un carbon na candela.

"Pues mi bon amigo — asina diabel "a cuminza — bo tin mester di mi?"

"Mi ta reconoce, monsenjor, cu bo "judanza lo ta sublime," e schout tabata responde.

"Pa e brug riba Reuss, no ta berde?"

"Manera bo ta bisa."

"Bo tin anto tanto necesidad di djé?"

"Nos por pasa sin djé?"

"Ha! ha!" Satan tabata hari.

"Bam, sea generoso i traha un pa "nos."

"Esai ta net mi idea."

"Wel anto nos meste haci akoord so- "lamente....tokante...."

E Schout tabata tembla.

"Tokanti pagamento" Satan tabata bisa, hariendo i mirando e schout den su cara.

"Si," e schout a responde comprendiendo cu e punto dificil ta bai llega.

"O!" Satan dici, —mientras e ta haci su hunja scherpi cu sambetji dje Schout — riba e punta-ai lo mi dicidi."

"Masjar bon," e schout dici "e último brug kosta nos setenta mil mark di oro; p'e nobo lo nos paga dobbel, ta tambe di mas tanto cu nos por paga.

"Ma kiko lo mi haci cu bo oro!" Satan dici, "mi ta traha tanto cu mi kier, ata mira." El a coge pidi karbon na kandela for di e konfoor manera un hende por cohe pida kos dusji.

"Hisa bo man arriba," e tabata bisa e Schout — ora el a mira e Schout ta poco spanta e dici:

"Bo no tin node di spanta!" i el a larga un klompi di oro puro, i mes frioe cu ta manera nan a saké for di mina, cai den man di e schout.

E Schout tabata bolter e klompi di oro na tur su bandanan i kier a dunelé trobe.

"No, toemé pa bo" Satan dici, "mi ta regalabo é. "Mi ta comprende," e schout dici mientras e ta warda su regalo, "cu visto cu trahamenro di oro no ta dificil pa bo, i toch bo mester di pagamento, i como tambe mi no sabi com mi por pagá bo, mi ta larga condicionnan na bo mes man.

Satan tabata studia un momento i despues e dici.

Mi ta desea cu alma di es un cu pasa brug nobo promé lo ta diani,"

Ta klá Schout a responde.

"Laga nos schirbi convenio", Satan a replica. "Bo mes [illegible] una forma manera e mester ta scirbi."

E Schout a cohe pen, ink i pampel i a cuminsa scirbi loke Satan tabata bisé.

Cinco minuut despues e contract ta firma na duplo pa e Satan den su mes nomber i pa Schout den nomber como apoderado di su comunidad.

E diabel a comprometié den es contract cu durante henter anochi lo e traha un brug durísimo riba Reuss, mientra autoridad di su parti ta maré cu pa su pago lo nan duné alma di é promé cu bin pasa riba brug nobo sea pa casualidad ó pa necesidad.

Su manecé asina cu solo a punta, brug dje diabel tabata klá.

Djis Schout a bini pa camina di Goschenen pa mira cu e diabel a cumpli cu su primintimentoe. El a keda para mira e brug cu tabata exactamente segun e diabel a bisa i na otra banda dje brug e diabel tabata sinta riba un piedra pa warda pagamento di su trabao di hinter anochi.

"Bo ta mira cu mi a cumpli cu mi palabra" Satan a grité.

het voorwerp was, verried zich bij meer dan eene gelegenheid: inzonderheid tijdens dat wereldkundig proces, waarin hij onder voorwendsel van laster was veroordeeld geworden tot eene boete en aanmerkelijke kosten, die bij inschrijvingen van Engeland en het vasteland werden gedekt. Eenigen tijd daarna, kende het college te Oxford hem den titel toe van „*fellow honoraire*". Men kent, van den anderen kant, de toejuichingen, waarmede zijne verheffing tot het kardinalaat in 1879 werd begroet.

Maar niets toont beter welk eene plaats hij innam in het hart der Engelschen, dan de eenstemmige rouwklachten, die de mare van zijnen dood volgden. De protestanten zelven zijn de diepe ontroering vergeten, die Newman in hun godsdienst had gebracht, om slechts zijne deugden te gedenken. Het is voorzeker een zeer zeldzaam schouwspel, en dat eere doet aan Engeland. Het heeft zijne verklaring in deze uitdrukking door de „*Times*" daags na Newman's dood neergeschreven, en waarin een der sprekende trekken van het Engelsch karakter zich openbaart: „Ondanks zijne fouten, — want iedereen heeft fouten, — heeft Engeland Newman bemind. Het is waarheid, dat wij eene natie zijn, wie de vereering der helden eigen is."

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Lijst van brieven, die onbestelbaar zijn bevonden:

F. Agterberg, Angelina Curiel, Janchi Goreira, Eloysa Henriquez, S. H. A. de Lima, Ometis de Lopez, A. H. Senior, Eloisa Seorborg, Moses Sasso.

—

Niet voor verzending vatbaar:

Een drukwerk, geadresserd aan Juan R. Baiz, New-York — en een drukwerk geadresseerd aan El Zulia Ilustrado.

—

Aan huurders van loketten en andere stukken op het Postkantoor wordt hierbij bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 4e. kwartaal 1890 tot op den 10n. dezer op dat kantoor zullen worden ontvangen.

Bij niet voldoening van den huurprijs tot op den 10n. dag van het nieuwe kwartaal zal de huur als vervallen beschouwd en over het onbetaalde loket door voormeld kantoor ten behoeve van anderen beschikt worden.

—

Met leedwezen is op de eilanden Bonaire en Aruba het overlijden van den ZEW. Heer J. Ph. Th. Kock, vernomen en groot was de deelneming, die bij de uitvaarten, aldaar voor de zielerust van den ontslapen priester gedaan, door de bevolking werd betoond. Op Bonaire vooral, waar voor 30 jaren geleden kapelaan Kock slechts een korten tijd werkzaam was, werd door de ouderen van dagen de slag nog diep gevoeld, en door het doen opdragen van vele H. Missen een dankbaarheid betuigd, die diep in de harten geworteld was.

God verhoore de gebeden der kudde voor de zielerust van den geliefden Herder.

—

Woensdag jl. is een bediende der Club *Gezelligheid* in hechtenis genomen wegens diefstal ten nadeele van den kastelein gepleegd. De arrestant heeft schuld bekend.

—

In een vlaag van krankzinnigheid heeft een jonkman te Otrabanda zijn vader en nog andere personen met een mes verwond.

De gewonden zijn naar het hospitaal: de dader naar het krankzinnigengesticht vervoerd.

NEDERLAND.

De plechtige onthulling van het gedenkteeken ter nagedachtenis aan de graven Lodewijk en Hendrik van Nassau, welke in 1574 op de Mookerheide sneuvelden, zal in het begin van de maand December plaats hebben in de oude kerk te Heumen.

— Zoowel bij de Staatsspoorwegen als bij de de andere groote maatschappijen zijn tegenwoordig zeer vele buitenlanders in dienst. Met het in werking treden der nieuwe spoorwegregeling is evenwel bepaald, dat nog bij de explotatie-maatschappij, nog bij de Hollandsche spoorwegmaatschappij buitenlanders als ambtenaren of beambten zullen toegelaten worden. Dit besluit zal niet van terugwerkende kracht zijn.

— In de *Staats Courant* No. 250 is opgenomen de, op 28 April 1890, te Parijs door de gevolmachtigden van Nederland en Frankrijk uitgewisselde verklaring aangaande de bevoegdheid van den scheidsrechter in het geschil nopens de grensscheiding tusschen Suriname en Fransch Guyana. Zij betreft de toekenning van de bevoegdheid aan den "Doorluchtige Souverein" die als scheidsrechter optreedt, om eventueel eene andere grens op het betwist gebied aan te nemen en vast te stellen, dan een van de twee rivieren, waarvan eerst sprake was.

— Twee Eerw. Paters Redemptoristen zijn per Prins Willem III, kaptein Sluiter, van Amsterdam vertrokken en in de missie van Suriname aangekomen.

BUITENLAND.

Rome. — De Russische gezant Iswolsky is te Rome teruggekeerd, om de onderhandelingen met het Vaticaan te hervatten, en heeft eene conferentie gehad met kardinaal Rampolla.

Duitschland.— Het Sleeswijksche blad *Flensborg Avis* schreef, dat de inwoners van Flensborg niet zouden vlaggen bij de komst des Keizers, welke de terugreis van Rusland over hunne stad zou nemen. Wij kunnen geen vriendschappelijke ontvangst aan den Duitschen Keizer bereiden, schrijft het blad, en wij willen geen huichelachtige gehechtheid toonen. De jonge Vorst zal onzen rouw zien, en begrijpen, dat de Deensche bevolking niet wil veinzen te zijn, wat zij nooit zal wezen: nl. Duitsch van geboorte of uit vrijen wil.

— De Duitsche pers beijvert zich, om het publiek geen al te hooge verwachtingen te doen krijgen omtrent de ontmoeting van de Keizers van Duitschland en Rusland. De redeneering dier pers komt op het volgende neer: Wanneer keizer Wilhelm opnieuw een bezoek brengt aan den Keizer aller Russen, geeft hij hier een nieuw bewijs van zijn krachtig verlangen, om den algemeenen vrede te verzekeren, en persoonlijk goede betrekkingen te onderhouden met alle Souvereinen van Europa. Maar met het oog op het moeilijk te leiden karakter van den Czaar, en met het oog op zekere gebeurtenissen, die tusschen invloedrijke Fransche en Russische personaadjes hebben plaats gehad, kan men nauwlijks gelooven aan het succes van de pogingen door Wilhelm II in het werk gesteld. Korten tijd vóór de komst van den Duitschen Keizer in Rusland, heeft de Russische minister van oorlog te Parijs, met generaal Miribel en den Franschen minister van oorlog op een Fransch eskader zich naar de Russische wateren begeven, om op demonstratieve wijze te fraterniseeren met de Russische troepen. Eene Fransch-Russische alliantie zou, volgens de Duitsche bladen, geen vredebond zijn, maar een aanvallend karakter hebben, waarvan Europa alles zou moeten vreezen. Zoolang Duitschland zich er niet toe zal willen leenen, ten voordeele van Rusland het tractaat van Berlijn te verscheuren, en aldus de levensbelangen van Oostenrijk op te offeren, zal Rusland altijd Duitschland als zijn vijand beschouwen. De Oostenrijksche pers laat zich in denzelfden geest uit en, ondanks hun „welkom" aan keizer Wilhelm, verzuimen de Russische bladen niet te wijzen op de vriendschap tusschen Rusland en Frankrijk.

— Naar hetgeen de *Post* meldt, hebben de Pruisische bisschoppen zich in hunne bijeenkomst te Fulda, verklaard voor een vergelijk met den staat, omtrent de beschikking over de indertijd van staatswege ingehouden en opgezamelde toelagen aan de katholieke bisdommen. Volgens dat blad, komt de door hen verlangde schikking hierop neder: dat de helft van het opgezamelde kapitaal ten volle aan de bisdommen uitbetaald en naar verhouding van het bevolkingscijfer der katholieken over de bisschoppelijke besturen verdeeld zou worden, terwijl de renten der andere helft jaarlijks in overleg tusschen de regeering en het episcopaat zouden worden uitgekeerd. Deze gelden zouden vooral strekken tot den aanbouw van kerkjes in de Diaspora (de landstreken, waar de zeer verspreide katholieke bevolking uren ver naar eene kerk moet loopen) en tot ondersteuning der buitenlandsche missiën. De *Post* meldt daarbij nog, dat de bisschoppen een memorandum hebben opgesteld, waarin de rechtspunten zijn aangegeven, die huns inziens voor zoodanige oplossing pleiten.

— Te Berlijn is eene socialistische vergadering gehouden, waarin ongeveer 7000 personen aanwezig waren, en die eerst 's nachts na 1 ure was afgeloopen. Nadat Bebel 2 uren achtereen had gesproken, heeft de vergadering op hem een votum van vertrouwen uitgebracht. Daarin was de verklaring opgenomen, dat de voorstelling, als of de socialistische partij in den rijksdag een bedorven club zou zijn, eene zware beleediging is, waarvoor geen enkel bewijs kan worden aangevoerd. Verder strekte het votum, om de partijgenooten aan te sporen, alle onderlinge polemiek in de pers en in de vergaderingen te staken, en de beslissing in de bestaande punten van strijd op te dragen aan de algemeene vergadering der partij. Bebel's voornaamste tegenstander, dr. Bruno Wille, kon nauwlijks aan het woord komen, en werd spoedig zoodanig uitgejouwd, dat hij moest zwijgen. Voorloopig heeft Bebel derhalve een schitterende zegepraal behaald. Evenwel, daar de laatst ontstane, louter persoonlijke, geschillen een dieperen grond hebben blijft nog de vraag, hoe het verder met de partijtwisten zal gaan. Gelijk bekend is, vertegenwoordigt Bebel de gematigde richting, en dienaangaande heeft de volgende zinsnede uit eene zijner jongste redevoeringen eene kenmerkende beteekenis: „Wij hebben niet noodig, revolutionaire phrasen te maken, die in zekere zeer toongevende kringen ongevallig zijn; het is voldoende licht te verspreiden over de feiten, die echter ook buitendien een steeds meer uitbreidend socialisme ten gevolge hebben."

— Het schijnt inderdaad, dat de oppositie in de sociaal-democratische partij vooreerst nog weinig kans heeft tegenover de oude beproefde leiders. Eene groote vergadering te Berlijn, heeft zich op nieuw voor Bebel verklaard, en liet zijne tegenstanders zelfs niet aan het woord komen. Dezelfde Bebel verklaarde onlangs in het *Volksblatt*, dat meer en meer dagloonners zich aansloten bij de partij. Daarin ziet de *Kreuz-Z.* terecht een groot gevaar: maar tevens meent zij, dat de staat met de middelen, over welke hij tegenwoordig beschikt daartegen machteloos is. Ook noemt het blad het eene noodlottige dwaling, de leer van Christus als een bolwerk der bezittenden tegenover de niet-bezittenden te gebruiken, waardoor de bevestiging en uitbreiding dier leer wordt geschaad; die leer is niet van deze wereld, en strijdt met geen maatschappelijke orde, mits deze orde van het ware christelijke leven is doordrongen. Wanneer het gebod: „hebt uw naasten lief als u-zelven," algemeen werd nageleefd, zou de sociale quaestie zijn opgelost. De sociaal-democratie heeft dan ook, zegt de *Kreuz-Z.*, zeer onverstandig gedaan, door zich tegen het christendom te verklaren, want voor zoover het anti-christelijk is, zal het op de rots der Kerk schipbreuk lijden. Om den invloed der sociaal-democratie op het platteland tegen te gaan, wil het blad, dat de daglooner in de gelegenheid zal worden gesteld, eigenaar te worden van een stukje grond: want wie zelf geen partieulier eigendom, geen aandeel aan den vaderlandschen grond en geen vooruitzicht, het door arbeid te verkrijgen, heeft, is van zelf geneigd, de leer der sociaal-democratie aan te nemen.

— Den 1 October zou te Berlijn eene brochure verschijnen, waarvan 500,000 exemplaren worden gedrukt en die voor 6 ct. verkrijgbaar zal worden gesteld. De titel luidt: „Aan de Duitsche werklieden," en het doel is, de denkbeelden van keizer Wilhelm over de sociale quaestie ingang te doen vinden bij de werklieden. Men zegt, dat de brochure geschreven is door dr. Hinzpeter, den gewezen leermeester van den Keizer.

—Naar de *Kuirijer Poznansky* verneemt heeft de Keizer aan de geheele kandidatenlijst voor den aartsbisschoppelijken zetel van Pozen zijne goedkeuring onthouden.

Het schijnt dat de invloed van den minister Gosler op den keizer hieraan niet vreemd is. Gosler zou zelfs met zijn ontslag gedreigd hebben indien de Keizer niet alle candidaten schrapte. De richting van Bismarck is nog niet geheel verdwenen!

Frankrijk.—De Bisschop van Saint-Brieux heeft, bij aanstaande inlijving van de Semenaristen bij het leger, een brief geschreven aan den Superieur van het groot Seminarie aldaar, waarin hij verklaart, dat het te betreuren is, dat de jongelieden een tijdlang van hunne studiën afgetrokken worden, maar nu de wet hen eenmaal tot den militairen dienst roept (voor één jaar in vredestijd) zoo zullen de Seminaristen zich herinneren, dat zij het voorbeeld moeten geven tot alle christelijke en militaire deugden. De krijgstucht zal hun heilig zijn; zij zullen voor hun hoofden in het leger den grootsten eerbied hebben en hun gehoorzaam zijn in alles; zij zullen voor hunne kamaraden goed en welwil-

---

"I mi meskos," e Schout tabata responde.

Pues bien mi bon Curtun, e diabel dici admira — bo a resolbe di sacrificabo pa salbasjon di bo subditonan?

No hinteramente, e Schout a responde, mientra el a haja un saco for di riba su skouder cu e mes a carga i ta loséle.

Kiko bo ta haci? Sátán tábátá funtrá niesgirig.

Ne mes momento a sáli un cachó for di den sáco i cu joramento el á core; pásà brug. "Atá bo álma, Señor Sátán corre su tras, Sire!"

Satan tabata rabiá, el a conta di haja alma di un hende i awor e meste contenté cu di un cachó.

E por a bira dobbel diabel di falso. El a tene sinembargo fresco i el a haci di cuenta coe ta un chanza; ma e schout cu a cumpli cu contract a bira lomba pa bai i e diabel a cuminsa bringa coe man i pia pe kibra e brug, ma e tabata asina bon trahá cu nada e no por a haci cu né prome ke los un piedra tur su djenta i su hunjanan a bira stompi.

Mi tabata un bobo, satan dici, mientra e tabata busca un baranca den seroe cu le por tira for di mil pia halto riba e brug cu e schout di Geschenen a nek é. Ni tres milla larga el a camna cu el a haja loke e tabata busca.

Tabata un baranka sublime, grandi i diki manera tres stadhuis; satan a ranké for di den tera manera un mucha por ranka pida jerba for di den tera, el a hisé riba su lomba el a cohe camina di seroe ai ta un banda dje brug, cantando un bonita cantica riba cordamente com e schout lo ta majan ora e mira e brug tur destruí. Ora el a camna por ai un miele el a ripará un porcion di hende riba brug, el a haja e baranka na suela el subi te na punta di es sero, i el a distingi den e multitud padernan di Goschenen cu hopi cruz padilanti cu a bin bindisjona e trabau i dedica e brug di diabel na Dios.

Satan a comprende awor cu e no por a haci nada mas, el a baja e sero tristo: contrando cu un boca flaco, cansa el a kohe na su kadena i el a tiré den un abismo. E schout di Goschenen a tende nunca nada mas dje diabel — architecto, ma promé bes cu el a bai bolter den su kosnan el a kima su man mal kimá, e klompi di oro a bolbe bira candela. Nunca mas e brug a sinti nada di storm, ni di awa ni di nada.

Ta cincoe siglo caba cu e tin sin cu nan tin nada di drechi na su curpa.

lend wezen, zonder ooit de gewilligheid te laten ontaarden in zwakheid en in plichtvergetenheid.

— Wat de vrede van Frankrijk jaarlijks kost. In tijd van vrede telt het Fransche leger 562,677 man en 140,000 paarden. In 1891 zal het leger wegens vermeerdering der manschappen, 3½ millioen meer kosten. De veldoefeningen zullen 1,541,982 fr. meer uitgaven vorderen. De officieren zullen aan jaarwedden 1,325,000 fr. meer ontvangen. Het leger zal alzoo 's jaars kosten 648,103,635 fr. Voor het leger alleen moet ieder Franschman aldus nagenoeg 20 fr. belasting 's jaars opbrengen. In plaats van op het leger te bezuinigen, worden elk jaar meer offers van de natie gevergd.

— De gemeente Vierzon, in het departement Cher, zal ook haar bronzen of marmeren standbeeld hebben. Natuarlijk zal het voor iemand zijn, dien Vierzon binnen zijne muren heeft zien geboren worden. Maar minder begrijpelijk is het, dat die eer zal gebeuren aan Felix Piat, beruchter nagedachtenis, aan den man die tijdens de Commune, onder welke hij zoo voorname rol heeft gespeeld, tot alle gruwelen aanzette, en ook daarna, toen hij naar Londen gevlucht was, in die richting werkzaam gebleven is. De gemeenteraad heeft besloten, 4000 frank voor het standbeeld bij te dragen.

— De *Figaro* meldt uit Londen: Engeland heeft aan Duitschland en Rusland voorstellen gedaan betrekkelijk het herstel van den vrede in Oostelijk Europa. Het plan omvat eene confederatie, die, hoewel afhankelijk, een blijvenden en uitgebreiden staat zou vormen, welks neutraliteit door alle Europeesche mogendheden moet worden geëerbiedigd. Rumenië, Servië, Bulgarije, Montenegro en Albanië zouden tot dezen bond toetreden. In dezen zin wordt ijverig onderhandeld te Londen, te Berlijn, te Petersburg en te Constantinopel.

— Eene vereeniging is opgericht, de verdediging van het Pausschap ten doel hebbende. De naam der vereeniging luidt: „Association des serviteurs et des servantes de St. Pierre." De vereeniging heeft haar zetel te Grenoble, waar haar stichter, mgr. Fava, bisschop is.

— Op bevel van den Minister van Marine in Frankrijk zullen er proeven genomen worden met een pas uitgevonden toestel om de aanvaring op zee zooveel mogelijk te voorkomen. Aan den toestel, die van voren aan het schip wordt aangebracht, zijn twee telephonen verbonden. Door eene bijzondere inrichting kan de dienstdoende officier, door deze telephonen aan de ooren te houden, tot op grooten afstand de aanwezigheid van een schip waarnemen niet alleen, maar ook constateeren, van welke zijde het gevaar dreigt.

Belgie. — De Portugeesche gezant te Brussel, heeft bij de Regeering van den Congo-Staat eene nota ingediend, waarin Portugal protesteert tegen het vormen van een district Oost-Kouango, tegen de inlijving van het gebied van Lunda en Mouata-Yamoa bij den Congostaat, België maakt nu een antwoord gereed, waarvan men zich eene vreedzame schikking voorstelt. Portugal moet de bemiddeling van Frankrijk hebben ingeroepen.

— Onder de rubriek: Tarief van in- en uitgaande rechten bevat een koninklijk besluit bepalingen tot beperking van den verkoop van sterken drank in het groot en in het klein aan de inboorlingen van den Congo-Staat.

— Een der grootste processen wegens smokkelarij zal den 22 October door de rechtbank te Verviers behandeld worden. Het betreft de vervolging van 18 personen te Luik, Antwerpen, Hasselt, Leuven en enkelen te Keulen en in Duitsche grensplaatsen, wegens 106 maal frauduleus invoeren van 364,626 liters alcohol, waarvoor 680,635 fr. rechten moest zijn betaald. De eisch van het Openb. Minist., bij dagvaarding reeds gesteld, strekt tot veroordeeling tot betaling van 7,219,942 frank, zijnde de tiendubbele som der ontdoken rechten en de waarde van het gesmokkelde.

— Bij de plechtige Processie, ter gelegenheid van het Eucharistisch Congres te Antwerpen, bevonden zich 200,000 personen op het plein der Meir en in de naburige straten. De aanblik was zoo hartverheffend, dat vele in tranen uitbarstten. Eene Engelsche protestantsche dame viel op de knieën, en betuigde haar geloof; twee andere protestantsche dames betuigden ook openlijk hunne devotie, alle drie zijn in de Katholieke Kerk opgenomen.

Engeland. — Groot opzien verwekt de bekeering tot de Katholieke Kerk van den Rev. S. B. Thorp, Anglicaansch parson der Kerk van den H. Mattheus te Sheffield. Bedoelde geestelijke behoorde tot de ritualisische richting. Hij is op de heftigste wijze van den kansel aangevallen door zijn gewezen vicaris, Bumaney, die uitriep, dat hij zich door zijn overgang tot een andere Kerk onteerd had.

— De *Standard* bevat naar aanleiding van den slag van Sédan eene beschouwing over den toestand van Europa sedert den Fransch-Duitschen oorlog. Het drievondig Verbond, zegt het conservatief blad, heeft geen ander doel dan het behoud van den vrede: de overeenstemming van Frankrijk en Rusland daarentegen is ontstaan uit den wensch, de gevolgen van den slag van Sédan tegen te gaan, die Rusland tegenwoordig voor ziehzelf even noodlottig acht als voor Frankrijk. Beiden wachten slechts, totdat de militaire uitrusting van Rusland geheel voltooid is, hetgeen, naar sommigen beweren, eerst in 1894 het geval zal zijn. Duitschland, meent de *Standard*, kan het afwachten; maar het is de vraag of Oostenrijk en Italië zoolang de zware lasten kunnen dragen, die de gewapende vrede hun oplegd.

— De heer Kegan Paul, een der grootste Londensche uitgevers, is tot het Kath. geloof overgegaan. Zijne bekeering wordt nog al besproken, daar hij een algemeen bekend persoon is: zij verwondert echter niet. Kegan Paul was juist tijdens de beweging der "Tractarians" op de hoogeschool te Oxford, en volgde den door kardinaal Newman ingeslagen weg. Hij volgde hem evenwel niet geheel, en werd Anglikaansch predikant. Spoedig legde hij dit ambt neer en trad in den boekhandel. Zijn huis "Kegan Paul French, Trubner & Cy." gaf meer boeken van Kath. Schrijvers uit dan eenige andere protestantsche boekhandel. Eenige dagen voor den dood van kardinaal Newman zwoer Kegan Paul de dwaling af.

— Vincent Scully, grondeigenaar uit Tipperay, heeft aan Dillon, O'Brien en Harrington eene bezitting afgestaan, die jaarlijks f 3600 opbrengt, om in het belang van de Iersche zaak te worden aangewend. Dillon, O'Brien en Harrington begeven zich tegen het einde van September naar Amerika, om propaganda voor de Home-Rule te maken. Hunne reis zal waarschijnlijk zes maanden duren, terwijl verscheidene steden in Canada zullen worden bezocht. Mocht de vrees voor een hongersnood worden bewaarheid, dan zal een groot gedeelte van de ingezamelde gelden onder de noodlijdenden worden verdeeld.

Spanje. — De correspondent van de *Daily News* seint uit San Sebastian de gewichtige gebeurtenis dat het Zijne driejarige Majesteit koning Alfonso van Spanje behaagd heeft zich voor 't eerst het haar te laten knippen. Toen de lokken van het monarkje onder de wreede schaar gevallen waren, zou koningin Christina hebben uitgeroepen: „Wat ziet het ventje er nu aardig uit!"

De correspondent verzekert verder, uit vertrouwbare bron, dat de koningin aan de kindermeid, aan de hofdame gravin Peralta en aan de zusjes des konings hoog verlof gaf eenige „zijden gouden haarlokken" als aandenken te bewaren.

Nog weet de correspondent mede te deelen, dat de driejarige vorst, na afloop der operatie, absoluut wilde weten, waarom de kapper, die hem behandeld had, een kaal hoofd had, en toen hij een voldoend antwoord kreeg, waagde hij de veronderstelling dat hem alle haren, onder het vechten met andere kappers, waren uitgetrokken.

De correspondent vergat, in de drukte, het juiste uur te melden, waarop Spanje's geschiedenis met dit feit verrijkt werd.

Portugal. — De Engelsch-Portugeesche quaestie is op het punt in der minne geschikt te worden. Eene voorname bepaling is, dat eventueele conflicten tusschen Portugal en Engeland voortaan geregeld aan de uitspraak van een scheidsgerecht zullen worden onderworpen. Portugal heeft dus geene reden over het gesloten tractaat ontevreden te zijn, daar zijne eischen voor een deel zijn ingewilligd, en in de toekomst geen gevaar bestaat, dat de Britsche leeuw allengs meer en meer het Portugeesche gebied zal benauwen. De cortes moeten evenwel het ontwerp nog goedkeuren.

Egypte. — In den Congo-staat worden, op last van den Souverein, den Koning der Belgen, kindergestichten ingericht, schoolkoloniën, waar landbouw en ambachten worden geleerd, en waar kinderen van vrijgemaakte slaven, weezen en kinderen van menschen, die hunne ouderplichten niet vervullen, opgenomen moeten worden.

Bulgarije. — Kalopkow, die, als medeplichtig aan de samenzwering van majoor Panitza, tot 9 jaren gevangenisstraf werd veroordeeld, zal aan den Duitschen diplomatieken agent uitgeleverd worden. Kalopkow is Russisch onderdaan, en werd door Rusland opgeëischt: maar de Czaar heeft geen vertegenwoordiger te Sofia, en dus trad de Duitsche agent, welke met de behartiging van de Russische belangen belast is, als bemiddelaar op. De regeering zal in eene nota verklaren, dat de uitlevering alleen geschiedt om der Duitsche regeering ter wille te zijn.

Turkije. — Mussa-Bey, de beruchte Kurden-hoofdman, welke, wegens zijne in Armenië gepleegde rooverijen en gruwelen, te Constantinopel terecht stond, maar vrijgesproken werd, is nu door den Sultan verbannen naar Mekka.

Oostenrijk-Hongarije. — De Keizer van Duitschland en de Koning van Saksen worden den 2 October te Weenen verwacht.

— Volgens eene statistieke opgave, medegedeeld door den Hongaarschen minister van landbouw, wordt de opbrengst van den graanoogst in de geheele wereld dit jaar geschat op 725,000,000 hectoliters. De landen, wier eigen koren niet voldoende is, en die door van elders ingevoerd graan in hunne behoeften moeten voorzien, hebben 123,000,000 hl. noodig, en hiervoor zijn 148,000,000 hl. beschikbaar. De minister wijst er op, dat het overschot niet zeer groot is, vooral wanneer men daarbij in aanmerking neemt, dat de hoeveelheid graan, die nog in voorraad is, niet ruim is.

Rusland. — De joden worden, in weerwil van alle officieele ontkenning, gedwongen, het land te verlaten: maar hiervoor hebben zij een pas noodig. Zulk een pas wordt in het geheel niet gegeven, of is zoo duur, dat arme lieden hem niet kunnen betalen. Zij pogen derhalve onopgemerkt over de grenzen te sluipen. Slechts weinigen gelukt het, en de overigen blijven in onbeschrijflijke ellende achter.

— De St. Petersburgsche correspondent van de *Standard* meldt een zonderling incident, dat zich den laatsten dag der groote manoeuvres bij Narva zou hebben voorgedaan.

De keizer van Duitschland stond aan het hoofd van zijn regiment voetvolk en had tegenover zich een regiment huzaren en twee batterijen bereden artillerie. Het denkbeeld kwam bij hem op, zich dwars door die aanzienlijke macht eenen weg te banen. Hij deed den aanval en werd krijgsgevangen gemaakt, maar de Czaar nam hem dadelijk in zijn gevolg op. De buitengewone stoutmoedigheid van den keizer en de ongelukkige uitslag van zijne poging hebben, zegt de correspondent, op de aanwezige personen veel indruk gemaakt, zoowel uit een militair oogpunt als bijwijze van karaktertrek van Wilhelm II.

Eenige dagen later, voegt de correspondent er bij, zag ik de vorsten en hun gevolg in den tuin van het station te Moloskowitsky. Wilhelm II liep heen en weer. Slechts eene enkele maal richtte hij eenige woorden in het Fransch tot eene dame, maar hij mengde zich niet in de gesprekken, en ook sprak niemand hem aan.

Amerika. — In Augustus is de openbare schuld met 833,072 dollars verminderd. Het saldo in kas bedraagt nu de fabelachtige som van 649,557,451 dollars.

— De Chineezen worden steeds de Vereenigde Staten binnen gesmokkeld in gezelschap van een aanzienlijke lading opium. Snelzeilende schepen vervoeren koelis en opium in den nacht uit Victoria in Britsch-Columbia, zetten hunne dubbele vragt op een of ander punt in het grondgebied der Vereenigde Staten aan wal, en sluipen voor het aanbreken van den dag weg. De eigenaars der schepen kunnen daardoor soms met een reisje van 12 uren eene winst van 500 pd. st. maken.

— Bij de algemeene toepassing der electriciteit in de Vereenigde Staten, nemen de ongelukken ten gevolge dezer natuurkracht toe. Bijna dagelijks vindt men daarvan melding gemaakt. Opmerkelijk is een geval, dat te Wheeling, in West-Virginië voortkwam. Twee mannen trapten op eenen draad, die met een zwaargeladen dynamo in verbinding stond en vielen dood neder. Eenige anderen schoten toe om te helpen; doch de eersten, die de lichamen aanraakten werden met een zwaren schok ter arde geworpen. Te Cincinati raakte dien zelfden dag een werkman van de electrische lichtfabriek een geladen draad aan werd gedood, waarbij zijne hand bijna geheel verbrandde.

— Te Wilkesbare zijn door de cycloon ongeveer 400 huizen vernield, 11 menschen terstond gedood, 10 doodelijk gewond en 21 ernstig gekwest. Het had den geheelen middag af en toe geregend uit de dreigend donkere lucht. Omstreeks 5 uur was het drukkend stil, toen plotseling eene groote wolk opkwam uit het Zuidwesten. Onder donderend geweld vloog de cycloon de stad door. Huizen en boomen werden omver geworpen als door een reuzenhand. Menschen werden op den grond geworpen of tegen den muur geslingerd als strohalmen. Een groot aantal huizen vielen geheel in puin. Tramwagens en andere rijtuigen werden vernield of tegengehouden door boomen of palen die er voor of op vielen. De lucht was een tijd lang zoo vol stof, hout en dakpannen, dat het onmogelijk was iets te zien. Honderden gezinnen in de welvarende stad zijn door de ramp zonder onderkomen.

— Op de kettingspoorwegbaan, loopende rondom den 800 voet hoogen berg Penn, in de nabijheid van de stad Reading [Pensylvanië] is een ongeluk gebeurd, dat, als men er aan denkt, de haren te berge doet rijzen van schrik. Wanneer de wagons tegen den berg zijn omhoog gesleept, dan worden zij langs een anderen weg met ballast verzwaard losgelaten. Toen een wagon met 18 personen den top bereikt had, werd de locomotief te vroeg losgemaakt en liep de wagen ijlings den berg af. De afstand naar het benedenstation is vijf mijlen, welke nu door den wagen in woeste vaart in 3 minuten tijds is afgelegd; over de krommingen van den weg slingerde het rijtuig wild om, en een paar passagiers sprongen in hun angst er uit. Toen de wagen met de opgesloten menschen beneden kwam, stootte hij met geweld tegen eene steenen borstwering, schokte er over en viel tuimelend daarna het onderste boven aan de andere zijde van den muur 50 voet omlaag op den grond. Vier passagiers werden onmiddelijk gedood en twee doodelijk gekwest. De

overige personen bekwamen ernstige wonden.

— Het aardrijkskundige congres te Washington heeft 2000 dollars beschikbaar gesteld, om proefnemingen te doen tot het verkrijgen van regen langs kunstmatigen weg. De ondervinding heeft geleerd, dat na een grooten veldslag vaak regen viel : men schreef dit toe aan de aanhoudende trillingen, die door het afvuren van kanonnen werden te weeg gebracht. Dr. Bernow wil die trillingen doen ontstaan, door met behulp van luchtballons ontploffingen in de hoogere luchtlagen te doen plaats hebben. Als het er maar niet mede gaat als met de booze geesten uit het sprookje, die men, toen ze eens opgeroepen waren niet meer kon weg jagen.

— De *New York Herald* deelt in berichten uit Guatemala ontvangen, de volgende voorwaarden van het vredestractaat met San Salvador mede : volledige onafhankelijkheid van San Salvador : de legers van beide staten zullen binnen de 48 uren van de grenzen terugtrekken : geen der beide Staten is gehouden eenige vergoeding te betalen wegens veroorzaakte schade.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 26 di Sept.

Paris.— Después di masjá aguacerooe pisá i di grandi inundación na diferente stad, tabatin un temblor koe a impedi ferrocarril entre Nimes i Alais di trahá.

Na Magdenburgo nan a haci prueba coe un cajón nobo, i resultado ta, koe tin posibilidad di tira 50 tiroe den un minuut.

Lisboa.— Situación política i económica ta masjá crítica.

New York. - Un incendio grandi a destruí tres cuartoe parti di Colón. Después dje incendio tabatin masjá desorden, i muchoe hortamentoe pàjàhe. Polisnan a doena asistencia i nan a tira hopi dje ladronnan mata.

Dia 27 Sept.

Paris.— Noticia fó di departamentonan ta bisa koe inundacionnan ta sigui causá grandi pérdida.

Londres.— Nan a arrestá Obispo di Armenia na Constantinopla.

Madrid. — Tin negociación haci coe gobierno francés pa pieza di oro di 20 franc i di 20 peseta circula den e dos teranan ayi.

Reparación di Alhambra a caeminsá.

New-York. — Conde di París i su vasalnan a barca na Liverpool bai New-York.

Lisboa. — Según última noticianan recibi, trankilidad completa ta reiná i e desordenan, ocasioná pa e asuntonan di Goa, a caba.

Dia 29 Sept.

Madrid. — Concejo di Marina su resolución ta, koe Peral a falta coe su primintmentoe di traha un barma potente di guerra, i koe su barcoe no ta capaz pa defensa di costanan, apesar koe él a costá un miljón peseta.

Colera ta menguá: estado sanitario ta mehorando.

Estudiantenan a provocá un lamtamentoe na Coimbra. Agitación ta aumenta na Goa ; ponementoe di trabao abao ta continuá.

E trabadonan, miembronan dje liga agraria, tabatin un reunión na Valladolid.

Nan ta bisa koe Cortesnan lo reuni na Mayo próximo.

Dia 30 Sept.

Paris.—Courantnan republicano ta criticá Conde di Paris, pasobra él a admiti relacionnan coe general Boulanger.

Nan ta calcula pa 50 miljón franc e danjonan koe inundacionnan a causá na departamento di Ardecho.

Noticia di Tanger ta bisa koe Sultán di Marruecos tabatin un triunfo riba rebeldenan.

Un tempestad a causá grandi danjo na Algeria.

Madrid.— Concejo di Marina a doena autorización pa traha un barcoe nobo di bao di agua Peral.

New-York. — Comisión a devolvé e tarifanan dje *Bill Mackinley* : probablemente nan lo ta aceptá i firmá siman koe ta bini.

Solamente sucoe di 16 gradoe holandes lo tá liber : él di grado di más haltoe lo paga 50 por cientoe.

Cámara a aprobá dia sabra rapport dje comisión mixta riba e tarifanan dje Bill Mackinley i él a manda nan Senado pa President firmá nan.

E rapport dje comisión mixta ta exigi solamente koe e teranan koe mester sigui paga derechi di importación, te na fin di 1891, haci mes cos tambe.

Habana.— Nan ta sigura koe aki toer fabrica di tabacoe mester stop.

Dia 1 Oct.

Paris. — Gobierno ta preparando un, expedición pa bai Dahomey.

San Petersburgo. — Nihilistanan a distruí un tren, cordando koe Czar tabata aden : afortunadamente koe no tabata asina.

Madrid. — E conflicto ta aumenta na Portugal : tres provincia mas ta declará na estado di sitio. Atrobe tabatin choke entre pueblo i troepa di Gobierno.

Gobierno spanjó a manda troepa na frontera di Portugal coe vista riba lo ke por bin socede na e reino vecino ayi, i tambe pasobra e movimiento na Portugal tin un carácter político.

New-York. — Tarifanan di aduana no ta cobra derechi riba sucoe di 16 grado (escala holandes) : ma di ayi té grado 26, derechi di importación ta un cent chikitoe pa liber.

Heroe, koper i manganecia tin di paga un derechi di 15 cent pa cada ton.

Vapornan di Hávre i di otro lugarnan francés ta pura hiba mercancía Estados Unidos, premer koe e lei Mackinley drenta na vigor.

Habana. — Tabatin un grandi reunión di comerciantenan koe ta negociá tabacoe. Na e ocasión ayi e miembronan di oposición a haci hopi famoso discurso, i e corporación, toemandoe na consideración ki peligrosa situación económica ta, a resolvé di protestá contra toer lei comercial koe ta stroba progreso di industria.

Antayera nochi.

Paris. — Noticia recibi fo di Dahomey ta bisa, koe francesnan a obtene hopi grandi victoria.

Ministro Guyot a bisa den un discurso koe, despues di última revelacionnan boulangista, ningún hende por sigui ta aliado dje general.

Na Cannes nan a arresta un señora aleman bao di sospechoe koe él ta spion : nan a haya algún plan di fortnan francés cerca di ele.

Madrid. — Papa a excomulgá facultad teológica di Universidad di Coimbra.

Lisboa. — Gabinete nobo ta forma bao di presidencia di Silva Ferrao.

New-York. — Senado a aproba tantoe e tarifanan dje lei Mackinley, como e modificacionnan koe e comisión mixta a haci.

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT E HIJOS, Curaçao.